

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 200

26 Νοεμβρίου 1993

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 6913

Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αποφάσεως της Ολομέλειας της Βουλής «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Α' - Κοινοβουλευτικό)».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 65 παρ. 1 του Συντάγματος και το άρθρο 118 παρ. 3 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Α' - Κοινοβουλευτικό) σε συνδυασμό με το άρθρο 150 του Υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής.

2. Την από 16 Νοεμβρίου 1993 πρόταση του Προέδρου της Βουλής.

3. Την πρόταση αυτή όπως διαμορφώθηκε με το από 23 Νοεμβρίου 1993 πρακτικό - έκθεση της επί του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπής.

4. Την κατά τη ΙΔ' συνεδρίαση της 25ης Νοεμβρίου 1993 απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων κατά την οποία ψηφίστηκε η από 16 Νοεμβρίου 1993 πρόταση του Προέδρου της Βουλής «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Α' - Κοινοβουλευτικό)», όπως διαμορφώθηκε από την επί του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπή, παραγγέλλουμε τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης αυτής, που έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Η παράγραφος 1 του άρθρου 38 τροποποιείται ως εξής:

«1. Οι συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών, κατά το στάδιο της καταρχήν συζήτησης σχεδίων και προτάσεων νόμων, είναι δημόσιες.

Για τη διασφάλιση της δημοσιότητας εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 έως 11 του άρθρου 56.

Η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της Βουλής, μπορεί να αποφασίσει τη μη δημοσιότητα της συνεδρίασης».

Άρθρο 2

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 41Α μετά τη λήξη «εμπειρογνώμονες» προστίθεται «ή και οποιονδήποτε άλλον».

2. Στο τέλος του εδαφίου β' της παρ. 7 του άρθρου 41Α προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:

«Η έκθεση μπορεί να περιέχει συστάσεις προς οποιαδήποτε αρχή, πλην της δικαστικής, καθώς και διαπιστώσεις ή κρίσεις για υπόθεση η οποία απασχόλησε την επιτροπή».

Άρθρο 3

Χρόνος έναρξης συνεδριάσεων

Η παράγραφος 1 του άρθρου 54 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής αρχίζουν την 18.00 ώρα, εκτός από τις συνεδριάσεις της Πέμπτης και Παρασκευής, οι οποίες αρχίζουν την 10.00 ώρα».

Άρθρο 4

Τρόπος αγορεύσεων

Το εδάφιο α' της παραγράφου 6 του άρθρου 66 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι γραπτοί λόγοι δεν επιτρέπονται, εκτός αν πρόκειται για προγραμματικές ή άλλες δηλώσεις της Κυβέρνησης, τις απαντήσεις σ' αυτές και τις πρωτολογίες εισηγητών, ειδικών αγορητών, των αρμόδιων Υπουργών και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ή των αναπληρωτών τους στη συζήτηση επί της αρχής σχεδίου ή πρότασης νόμου».

Άρθρο 5

Χρόνος ομιλίας

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 91 τροποποιείται ως εξής:

«4. Ο Βουλευτής που έχει υποβάλει πρόταση νόμου ή τροπολογία μπορεί να παραστεί κατά τη συζήτησή τους στην αρμόδια επιτροπή της οποίας δεν είναι μέλος και να αναπτύξει προφορικά την πρόταση νόμου έως δεκαπέντε (15) λεπτά ή την τροπολογία έως πέντε (5) λεπτά της ώρας».

2. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

«1. Στην καταρχήν συζήτηση σχεδίου ή πρότασης νόμου η διάρκεια των αγορεύσεων δεν μπορεί να υπερβεί: α) τα δέκα (10) λεπτά της ώρας για τους Βουλευτές που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών, β) τα είκοσι (20) λεπτά της ώρας για τους εισηγητές, τους ειδικούς αγορητές, καθώς και για τους αναπληρωτές εκπροσώπους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων».

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου η διάρκεια αγόρευσης των Υπουργών και Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι (20) λεπτά της ώρας».

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

«3. Η διάρκεια αγόρευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τριάντα (30) λεπτά της ώρας για τους αρμόδιους Υπουργούς και τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, που έχουν δύναμη τουλάχιστον ίση με το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών».

δ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

"4. Οι Υπουργοί και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων πέρα από το χρόνο των προηγούμενων παραγράφων ακούγονται όποτε ζητήσουν το λόγο για πέντε (5) λεπτά της ώρας κάθε φορά."

ε) i) Η παράγραφος 6 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

"6. Στη δευτερολογία της καταρχήν συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου η διάρκεια αγόρευσης των ομιλητών των παραγράφων 1, 2 και 3 περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου πρωτολογίας που έχει δικαίωμα καθένας τους. Οι αναπληρωτές εκπρόσωποι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων στην καταρχήν συζήτηση έχουν δικαίωμα να τριτολογήσουν για πέντε (5) λεπτά της ώρας".

ii) Η παράγραφος 8 του άρθρου 17 τροποποιείται ως εξής:

"8. Οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να τριτολογήσουν για πέντε (5) λεπτά της ώρας."

στ) Η παράγραφος 7 του άρθρου 97 τροποποιείται ως εξής:

"7. Με εξαίρεση την παρ. 4 του άρθρου 143, οι πρώην Πρωθυπουργοί, που διετέλεσαν Βουλευτές και Αρχηγοί Κόμματος σε Κυβερνήσεις που έλαβαν ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής και δεν μετέχουν στην Κυβέρνηση, ακούγονται όποτε ζητήσουν το λόγο για δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας κάθε φορά. Το ίδιο δικαίωμα έχουν και οι διατελέσαντες Πρόεδροι της Βουλής για δέκα (10) λεπτά της ώρας".

3. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 103 τροποποιείται ως εξής:

"1. Στη συζήτηση των άρθρων η διάρκεια ομιλίας των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας για την πρωτολογία και τα δύο (2) λεπτά της ώρας για τη δευτερολογία".

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 103 τροποποιείται ως εξής:

"2. Στη συζήτηση της προηγούμενης παραγράφου οι Υπουργοί και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ακούγονται όποτε ζητήσουν το λόγο για πέντε (5) λεπτά της ώρας κάθε φορά ή οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων επίσης για πέντε (5) λεπτά και έως τρεις φορές".

4.α) Η παράγραφος 6 του άρθρου 110 τροποποιείται ως εξής:

"6. Κατά τη συζήτηση σχεδίων και προτάσεων νόμων ιδιαίτερης σημασίας ή επείγοντος χαρακτήρα η διάρκεια της ομιλίας στην καταρχήν συζήτηση των Υπουργών, των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των εισηγητών ορίζεται σε είκοσι (20) λεπτά της ώρας, των ειδικών αγορητών σε δέκα (10) λεπτά της ώρας και των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών σε πέντε (5) λεπτά της ώρας.

Στην κατ' άρθρο συζήτηση η διάρκεια της ομιλίας ορίζεται για όλους τους ομιλητές σε τρία (3) λεπτά της ώρας."

β) Η παράγραφος 7 του άρθρου 110 τροποποιείται ως εξής:

"7. Στα σχέδια και στις προτάσεις νόμων που συζητούνται με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, δευ-

τερολογίες επιτρέπονται μόνο στην καταρχήν συζήτηση στους εισηγητές για δέκα (10) και στους ειδικούς αγορητές για οκτώ (8) λεπτά της ώρας.

5. Η παράγραφος 4 του άρθρου 123 αναδιατυπώνεται ως εξής:

"4. Η διάρκεια της ομιλίας δεν μπορεί να υπερβεί: α) τα εξήντα (60) λεπτά της ώρας για τον αρμόδιο Υπουργό και τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων που έχουν δύναμη τουλάχιστον ίση με το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών, β) τα πενήντα (50) λεπτά της ώρας για τους γενικούς εισηγητές, γ) τα σαράντα (40) λεπτά της ώρας για τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και δ) τα τριάντα (30) λεπτά της ώρας για τους Υπουργούς και τους ειδικούς εισηγητές. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 97".

6. α) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 128 τροποποιείται ως εξής:

"Ο Βουλευτής που υπογράφει την ερώτηση την αναπτύσσει για τρία (3) λεπτά της ώρας."

β) Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου (128) αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Ο Βουλευτής που υπογράφει πρώτος συλλογική ερώτηση και, αν τυχόν απουσιάζει, ο επόμενος, την αναπτύσσει για τρία (3) λεπτά της ώρας και ο δεύτερος υπογράφων για δύο (2) λεπτά της ώρας. Το εδάφιο β' της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως για τον πρώτο ομιλητή."

γ) i) Το εδάφιο α' της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου (128) τροποποιείται ως εξής:

"Η διάρκεια της ομιλίας του Υπουργού είναι τρία (3) λεπτά της ώρας για την πρωτολογία και δύο (2) λεπτά της ώρας για τη δευτερολογία."

ii) Το εδάφιο β' της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου (128) διαγράφεται.

Άρθρο 6

1.α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 130 τροποποιείται ως εξής:

"1. Οι επίκαιρες ερωτήσεις συζητούνται στις συνεδριάσεις της Τρίτης και της Παρασκευής και διατίθεται για τη συζήτησή τους ο χρόνος αναφορών και ερωτήσεων των συνεδριάσεων αυτών. Ο Πρόεδρος της Βουλής στη συνεδρίαση κάθε Πέμπτης ανακοινώνει τις συγκεκριμένες επίκαιρες ερωτήσεις που είναι προς συζήτηση για την Παρασκευή και στη συνεδρίαση κάθε Δευτέρας τις επίκαιρες ερωτήσεις που είναι προς συζήτηση για την επόμενη Τρίτη, με βάση την επιλογή ή την κλήρωση που γίνεται κατά τις επόμενες παραγράφους."

β) Στο άρθρο 130 προστίθεται τέταρτη παράγραφος, η οποία έχει ως εξής:

"4. Επίκαιρες ερωτήσεις που δεν επελέγησαν να συζητηθούν στη συνεδρίαση της Παρασκευής συζητούνται στη συνεδρίαση της αμέσως επόμενης Τρίτης. Η σειρά συζήτησης των ερωτήσεων αυτών καθορίζεται με κλήρωση που διενεργείται κατά τη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων της προηγούμενης εβδομάδας. Κατά τη διαδικασία αυτή μόνο μία επίκαιρη ερώτηση ενός Βουλευτή μπορεί να συζητηθεί. Αν κληρωθούν περισσότερες ερωτήσεις ο Βουλευτής καλείται να επιλέξει. Αν δεν πραγματοποιηθεί συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων για οποιονδήποτε λόγο ή ο

Βουλευτής δεν επιλέξει, οι ερωτήσεις της παραγράφου αυτής συζητούνται με τη σειρά κατάθεσής τους, μία για κάθε Βουλευτή. Οι ερωτήσεις αυτές αναπτύσσονται εναλλάξ με τη σειρά που προβλέπει το άρθρο 19 παρ. 1."

γ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 130 αριθμείται ως παράγραφος 5 και διατυπώνεται ως εξής :

"5. Επίκαιρες ερωτήσεις που δεν συζητήθηκαν κατά την ανωτέρω διαδικασία διαγράφονται. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που ματαιωθεί η αντίστοιχη συνεδρίαση."

δ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 130 αριθμείται ως παράγραφος 6.

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 131 αντικαθίσταται ως εξής :

"5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, αν δεν υπάρχουν επίκαιρες ερωτήσεις ή εφόσον επαρκεί ο χρόνος, συζητούνται αναφορές και ερωτήσεις των άρθρων 125 και 126."

3. α) Το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 132 τροποποιείται ως εξής :

"Στη συνέχεια απαντά ο αρμόδιος ή εξουσιοδοτημένος από την Κυβέρνηση για την απάντηση Υπουργός επί τέσσερα (4) λεπτά το πολύ."

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 132 τροποποιείται ως εξής :

"3. Ο Βουλευτής που υπογράφει την επίκαιρη ερώτηση παίρνει το λόγο για δύο (2) λεπτά και μπορεί να απαντήσει ο Υπουργός επί δύο (2) επίσης λεπτά."

4. α) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 135 τροποποιείται ως εξής :

"Η προφορική ανάπτυξη των επερωτήσεων αυτών γίνεται για δέκα (10) λεπτά της ώρας από το Βουλευτή που υπογράφει πρώτος και η συζήτηση περιορίζεται αποκλειστικά στη μη κατάθεση των εγγράφων που ζητήθηκαν."

β) Το εδάφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 135 τροποποιείται ως εξής :

"Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην οποία ανήκουν οι επερωτώντες Βουλευτές μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να αναπτύξει την επερώτηση για δέκα (10) λεπτά της ώρας μετά τον πρώτο επερωτώντα Βουλευτή και ο ίδιος ή ο αναπληρωτής του μπορούν να μετέχουν στη συζήτηση σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 97 παρ. 1 έως 3 και 6."

γ) Τα εδάφια γ' και δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 135 τροποποιούνται ως εξής :

"Η διάρκεια της ομιλίας του Βουλευτή που υπογράφει πρώτος είναι είκοσι (20) λεπτά της ώρας και των αμέσως επόμενων δύο, πέντε (5) λεπτά της ώρας για τον καθένα. Η διάρκεια της ομιλίας του Υπουργού δεν μπορεί να υπερβεί τον προβλεπόμενο συνολικό χρόνο ομιλίας όλων των Βουλευτών που ανέπτυξαν την επερώτηση με την επιφύλαξη του άρθρου 97."

δ) Η παράγραφος 9 του άρθρου 135 τροποποιείται ως εξής :

"9. Αν κατά τη συζήτηση μιας επερώτησης κρίνονται και πράξεις Βουλευτή που διετέλεσε μέλος της παρούσας ή προηγούμενης Κυβέρνησης, αυτός μπορεί να μιλήσει στο τέλος της συζήτησης για πέντε (5) λεπτά της ώρας και μόνο σχετικά με τις κρίνόμενες πράξεις του."

5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 136 τροποποιείται ως εξής :

"2. Στην περίπτωση ταυτόχρονης συζήτησης περισσότερων από μία επερωτήσεων για το ίδιο θέμα που υπογράφονται από Βουλευτές της ίδιας ή διαφορετικών Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ο Βουλευτής που υπογράφει πρώτος κάθε επερώτηση μιλεί για δέκα (10) λεπτά της ώρας και ο δεύτερος και ο τρίτος κατά σειρά υπογράφων κάθε επερώτηση για πέντε (5) λεπτά της ώρας, με εναλλαγή των ομιλητών. Ο χρόνος δευτερολογίας είναι πέντε (5) λεπτά για τον πρώτο που υπογράφει κάθε επερώτηση και τρία (3) λεπτά της ώρας για καθέναν από τους λοιπούς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 135 παρ. 3 έως 6."

6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 137 τροποποιείται ως εξής :

"2. Αν αποφασισθεί η γενίκευση της συζήτησης, η διεξαγωγή της γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου για τους επερωτώντες Βουλευτές, καθώς και του άρθρου 97 παρ. 1 έως 3 για τους Υπουργούς, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους αναπληρωτές τους και συνεχίζεται με τις ομιλίες όσων έχουν εγγραφεί στον κατάλογο έως το τέλος των αγορεύσεων των επερωτώντων, με διάρκεια ομιλίας πέντε (5) λεπτά της ώρας για τον καθένα. Η γενικευμένη συζήτηση ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε δύο το πολύ συνεδρίες."

7. α) Το εδάφιο α' της παραγράφου 5 του άρθρου 138 τροποποιείται ως εξής :

"Ο Πρόεδρος κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή ο ειδικά ορισμένος γι' αυτό αναπληρωτής του επιλέγει, έως την ογδόη νυχτερινή ώρα της Δευτέρας κατά το άρθρο 130 παρ. 3, τρεις από τις επίκαιρες επερωτήσεις που έχουν καταθέσει Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας ή δύο, αν δικαιούται να συζητήσει μόνο μία αρμοδιότητας διαφορετικών υπουργείων."

β) Το εδάφιο γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 138 τροποποιείται ως εξής :

"Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή ο εκπρόσωπος των ανεξαρτήτων παραλείψει την επιλογή ή επιλέξει μέχρι τριών επερωτήσεων, η Κοινοβουλευτική αυτή Ομάδα δεν συμπεριλαμβάνεται στη διαδικασία επιλογής της επόμενης παραγράφου."

γ) Το εδάφιο α' της παραγράφου 6 του άρθρου 138 τροποποιείται ως εξής :

"Από τις επερωτήσεις της προηγούμενης παραγράφου η Διάσκεψη των Προέδρων επιλέγει δύο μόνο που τις εγγράφει για συζήτηση στην ημερήσια διάταξη της αμέσως επόμενης Τρίτης και λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο της επικαιρότητας και συνεκτιμώντας πάντως και τους όρους του άρθρου 135 παρ. 1."

Άρθρο 7

Το άρθρο 128Α καταργείται.

Άρθρο 8

Η παράγραφος 2 του άρθρου 143 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

"2. Κατά τη διάρκεια κάθε βουλευτικής συνόδου διε-

ξάγονται υποχρεωτικά πέντε συζητήσεις προ ημερησίας διατάξεως, εκ των οποίων η μία αποτελεί δικαίωμα της Κυβέρνησης και οι υπόλοιπες τέσσερις της Αντιπολίτευσης. Το θέμα της συζήτησεως που ανήκει στην επιλογή της Κυβέρνησης πρέπει να αναφέρεται στην πορεία της χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και εάν είναι εφικτό να συνδυάζεται με την κατάθεση της σχετικής έκθεσης που προβλέπεται από το άρθρο 3 του ν. 945/1979. Τα θέματα των υπόλοιπων τεσσάρων συζητήσεων καθορίζονται από την Αντιπολίτευση ως εξής: τα θέματα δύο συζητήσεων από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, το θέμα μιας συζήτησης από τη δεύτερη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης και το θέμα μιας συζήτησης από την τρίτη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης, με αίτησή τους, που υπογράφεται από τα δύο τρίτα του αριθμού

των Βουλευτών που υπάγονται κατά περίπτωση στην κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα ή από τον Πρόεδρό της. Η αίτηση κατατίθεται στο γραφείο του Προέδρου της Βουλής και διαβιβάζεται αμέσως στον Πρωθυπουργό. Η συζήτηση πραγματοποιείται μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της κάθε αιτήσεως."

Άρθρο 9
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ